

Elindul az XpanDH projekt, amely mozgósítja és fejleszti majd az egyének és szervezetek kapacitását az európai elektronikus egészségügyi dokumentumcsere-formátum (EHRxP) közös elfogadására

Az ISCTE Tudás- és Innovációs Központ (a portugál vezető partner) 25 másik európai projekt partner közreműködésével elindította az EU által finanszírozott XpanDH „A digitális egészségügy kiterjesztése egy páneurópai EHRxP-alapú ökoszisztémán keresztül” című projektet, amelynek célja, hogy mozgósítsa és fejlessze az egyének és szervezetek kapacitását az európai elektronikus egészségügyi dokumentumcsere-formátum (EHRxP) közös elfogadásán alapuló interoperábilis digitális egészségügyi megoldások létrehozására, adaptálására és célzott használatának feltárására.

A kutatószervezetek, vállalkozások, valamint kormányközi és egyéb érdekképviselői szervezetek személyes részvételével 2023.02.15-16. között Lisszabonban, a portugál fővárosban megrendezett első konzorciumi ülésen megvitatták a kétéves futamidejű 1,97 millió eurós projekt megvalósításának ütemezését és legfontosabb kezdeti feladatait. Az XpanDH projekt az európai egészségügyi adattérnek ([the European Health Data Space](#)) az európai egészségügyi adatokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázására irányuló célkitűzésével összhangban, a már működő hálózat(ok) és az élénk ökoszisztéma kihasználására összpontosít, hogy így támogassa az európai elektronikus egészségügyi dokumentumcsere -formátum elfogadását.

Az XpanDH az összes érintett végfelhasználó - a betegektől és az ápolókon át a szakemberekig - valódi és részvételen alapuló bevonását fogja kezdeményezni az **EEHRxF** megvalósítása és terjesztésének elősegítésére. A projekt konzorciumban történő működése és a közös értékalkotási módszertan használata biztosítani tudja majd azt a rugalmasságot és nyitottságot, amely az esetlegesen a projekt megvalósítása során felmerülő igények és változtatások kezeléséhez szükséges.

Fenntartható és méretezhető interoperabilitási környezet kialakítása az Európai Unióban (EU) a megfelelő pillanatban

Az XpanDH projekt indulása az Európai Unió számára egy különleges időpontban történik. A tagállamok különböző intézkedéseket tettek az e-egészségügyi interoperabilitás közös alapjainak megteremtése érdekében. A létrehozott európai e-egészségügyi digitális szolgáltatási infrastruktúra (**eHDSI**) és annak **"MyHealth@EU"** szolgáltatásai, valamint a digitális COVID tanúsítvány sikere után, az EU most szabványok segítségével határozhatja meg a tagállamok közötti interoperábilis és határokon átnyúló szolgáltatásokat. Ezzel egyidejűleg az Európai Bizottság rendeletet javasol az európai egészségügyi adattár létrehozására, amelynek célja a személyes egészségügyi adatokhoz való jobb digitális hozzáférés biztosítása, az adatgazdaság erősítése a digitális egészségügyi szolgáltatások és termékek valódi egységes piacán keresztül, valamint szigorú szabályok felállítása az egyének nem azonosítható egészségügyi adatainak kutatásra, innovációra és egyéb célokra történő felhasználására. Végül az egészségügy és az ellátás digitális átalakításáról szóló közlemény (DTHC 2018) részeként 2018-ban felmerült az európai egészségügyi nyilvántartási-formátum létrehozása.

Az interoperábilis megoldások széles körű átvétele - x\ az egészségügyi szolgáltatók (HCP-k) szervezetei között a tagállamokon belül, ill. a tagállamok között - még várat magára, nincs megállapodás a szervezeten belüli és a szervezetek közötti szinten egyaránt alkalmazható közös definíciókról. Hasonlóképpen, a COVID-19 világjárványt követően égető és egyre nagyobb szükség van arra, hogy az európai digitális egészségügyi szereplők közeledjenek egymáshoz és egyetértsenek a valódi interoperábilis szolgáltatások ismert, használható és megbízható eszközeinek tekintetében, amelyek fokozzák az egészségügyi együttműködést egy jobb egészség és az európai egészségügyi szolidaritás elérése érdekében.

Az 1,97 millió eurós költségvetésű projekt itt lép közbe. **Az XpanDH megérti az e-egészségügy jelenlegi helyzetét. A projekt elkötelezett arra, hogy egy olyan "hálózatok hálózata" megközelítést valósítson meg, amely biztosítja, hogy a digitális egészségügy szereplői megtalálják a motivációt és a támogatást ahhoz, hogy a korai alkalmazókat segítsék az EEHRxF-be ágyazott digitális egészségügyi megoldások konkrét használatában.** Ezekon az eszközökön keresztül az egészségügy és az ellátás hozzáadott értékre számíthat, a személyes és az európai egészségügyi adattár pedig megerősödhet.

Intézkedés annak érdekében, hogy a végfelhasználók képesek legyenek az egészségügyi adatok fogadására és maximális kihasználására a jobb ellátás érdekében

A fentiek elérése érdekében az XpanDH projekt négy feladatkört vállal fel.

Ezek a következők:

- a digitális egészségügyi innovációt szolgáló, méretezhető állami infrastruktúra létrehozása és fenntartása;
- az egyének, a kutatók, az egészségügyi szolgáltatók és a munkaerő által határokon átnyúló használatra szánt, valós életben alkalmazható, interoperábilis digitális megoldások megvalósíthatóságának bemutatása;
- a digitális egészségügy páneurópai ökoszisztémájának létrehozása és támogatása;
- a digitális egészségügyi innovációt szolgáló állami infrastruktúra további kiaknázását lehetővé tevő keretrendszer kidolgozása és validálása.

Külön érdekesség, hogy a projekt az EEHRxF specifikációkon alapuló, az egészségügyi rendszerek különböző módon történő összekapcsolását támogató interoperabilitási eszközök, az úgynevezett X-kötegek összevonását fogja létrehozni.

Ahogy Henrique Martins, az ISCTE XpanDH-koordinátora, leszögezte: "...az X-Bundle Érettségi modell kifejlesztése közös nemzetközi szabványok és kialakított kapcsolatok használatával közös alapot teremt az e-egészségügyi interoperabilitás számára, hogy az egészségügyi adatok cseréje zökkenőmentesen történjen. Ez minden olyan európai polgár számára előnyös lesz, aki a MyHealth@EU szolgáltatásokat használja. Ezek jelenleg a receptek/eDispensation, a betegösszefoglalók, a közeljövőben pedig a laboratóriumi jelentések, a képkalkító vizsgálatok és a kórházi zárójelentések adatait is tartalmazni fogják, ahogyan ez az EEHRxF specifikációkban szerepel".

Végül a konzorcium a digitális egészségügyi adatokkal kapcsolatos aktivizmus és a betegek erőteljes bevonása révén a korábbi és folyamatban lévő e-egészségügyi interoperabilitási projektekre és szolgáltatásokra, különösen az X-eHealth és a DigitalHealthEurope projekt ajánlásaira fog támaszkodni.

A 26 digitális egészségügyi partner együttesen hozza majd el azokat az egészségügyi adatok területén leginkább szükséges változásokat, amelyekkel mindenki számára biztosítható a jobb egészségügyi ellátás. Magyarországról az OKFŐ mellett az ESZFK Nonprofit Kft. kapcsolt szervezetként, a Semmelweis Egyetem társult szervezetként vesz részt a XpanDH projektben.

További információkért kövesse az XpanDH projekt [Twitter](#) és [LinkedIn](#) oldalait.

Sajtókapcsolatok: Henrique Martins, XpanDH koordinátor, egyetemi adjunktus, Instituto Universitário de Lisboa. Email: henrique.manuel.martins@iscte-iul.pt